

վերջացաւ 1867ի Սեպտ. 29ի դաշամբ: Վինդորսոյ մինչեւ վերջին շունչը կողմասկից եւ պաշտպան էր Վեֆեան տան: Նաեւ հիսխասային-գերմանական խորհրդանոցի եւ բրուսական երեսփոխանաց ժողովոյն անդամ էր 1867էն ի վեր իբրեւ պատգամատուր Մեփէնի, (ուստի առեալ “Մեփէնի մարգարիտը, կը կոչուէր,) ի սկզբան աննշանակ դեր մ’ունէր, ըսյց երբ Գերմանական նոր Գայսրութեան ստաշին Խորհրդանոցը բացուեցաւ (1870, Մարտ) զլուխ եղաւ կաթնուղիկեայ երեսփոխանաց խմբին, իւր կողմն շահելով Վեփեան եւ Լեֆական երեսփոխանները: Թէպէտ իւր կողմնակցութիւնն ի սկզբան տկար էր, եւ չըզցաւ Պիզմարքի դէմ դնել Մայիսի օրինաց հաստատման ժամանակ, սակայն հետզհետէ աճեցաւ իւր ոյժը, որով Պիզմարքի ոյժը խախտեցաւ այնչափ որ մինչեւ յետս կոչել խոնարհեցաւ նոյն օրէնքները: Իւր յաջողութեանց ծագն հասած էր վերջին տարիներս՝ նոր ընտրութեամբ տիրող ըլլալով գերմանական Խորհրդանոցին, եւ այս յաջողութեանց մէջ կնքեց իւր կեանքը: Այս յաջողութեանց գլխաւոր պատճառն էր նաեւ իւր անձնական ծիրը. միշտ պատրաստաւան էր եւ սուր ըմբռնողութեան տէր եւ քաջ ճարտարախօս, որով կրնար ցրել թուր հակառակորդաց պատճառներն առանց կծու խօսք մ’անգամ ըսելու. եւ ասով սիրելի եղած էր ամէնուն: Իւր մահը կրնայ փոփոխութիւն յառաջ բերել Գերմանիոյ երեսփոխանաց կողմնակցութեանց մէջ:

Աւստրիոյ մէջ ընտրութիւնը լնցան, ըսյց տէրութեան յուսացած մեծամասնութիւնը չըզցաւ կազմուիլ, այլ անթիւ մանր մանր կուսակցութեանց բաժնուած է Խորհրդանոցը: Ընտրութեանց մէջ նշանաւոր այն էր՝ որ Տէրութեան կողմնակց Բոհեմական կուսակցութիւնը (“Հին Հէխը”, անուամբ ծանօթ), ընտրութիւն տեղի տուաւ “Նոր Հէխը”, կոչուած կուսակցութեան, որուն ծրագիրն է գերման տարեր ազդեցութիւնը ջնջել Բոհեմիոյ թագին վերաբերող երկիրներու մէջ, եւ Աւստրիոյ մէջ պաւ ցեղերու փրութիւն մը յառաջ բերել ըստ կարելոյն:

Իտալացոց ըրած մեծամեծ զոհողութիւնը, որով Հանաքին ընդարձակ գաղթականութիւն մը հիմնել յենթակիս եւ Հապէշաստան, առ այժմ՝ յուսացուած արդիւնքը չունեցան: Մենեկը, որուն օգնեցին Իտալացիք ընդդէմ հակապաշտպան շեգոսին ոչ ղոյզն զոհողութեամբ, եւ որ իւր թագին հաստատութիւնն առած էր Իտալիայէն, եւ այս առթիւ դաշինք մը ստորագրուած էր իբրեց մէջ, այժմ՝ ընտրութիւնն այլազգ կը մեկնէ նոյն դաշանց էական կէտերը, եւ չ’ուզեր մանչնալ Իտալիոյ պաշտպանութիւնն իւր տէրութեան վրայ. այնպէս որ այս դաշանց համար խաւրուած նուիրակը կ’ոմնն Անդունի ճեռնունայն ետ դառնալ ստիպուեցաւ:

ԲՈՎԱՆԻԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՌԻՍԻՆԵՆԿԵՆ

ԴՊՐՈՑՆԱԿԱՆ — Ռուսական դպրոցներն ի Կալկաս. 97:

ՄԱՏՆԵԱԳՐԱԿԱՆ — Ստոյն-Կալիսթենայ (Pseudo-Callisthenes) վարուց Արեքսանդրի ուսումնասիրութիւնը. 101: — Դիտողութիւն մը. 105:

ՀԵՆԻՍՕՄԱԿԱՆ — Էջմիածին. 105: (Պատկերաւ:) ԳՐԱԿԱՆ — Հայերէն ծնունդեղ Վիեննայի կայսերական գրաստ. 110:

ԱԶԳԱԳՐԱԿԱՆ — Ազգային ժողովրդական առանձնք ծրագիրն ի կեանքէն քաղուած. 116:

ԲԱՆԱՄԱՆԴԱԿԱՆ — Հրեշտակ (Լեռնանտուից). 116:

ՄԱՐԻՆԵՆԿԵՆ

ԲԺՇԿԱԿԱՆ — Այտուցախոսի դէմ դեղեր. 118:

ԲԱՆԱՄԱՆԿԱՆ — Պատմութիւն Լուսաւորութեան. 119:

ԲԵՐԵՆԵՆԿԵՆ

ՄԱՅԻՍԻ ՏԱՄԱՌԻՎԵՅՈՒ. Պատմական վէպ. 121:

ՆԵՐԵՆԵՆԿԵՆ

ՆՈՐԱՆԻՐԵ — Փարիզ Լոնտոն հեռագրային կապեալ. 126: — Պարզի մօտ Նորագոյն նաւթահանք մը. 126:

ՏԵՆԵՍՄԱԿԱՆ — Գունատած իւրանկարը Նորդգել. 126: — Կեանքի արտաք հանել. 126: — Ծանօթորոն խցերը մտնելուն դէմ միջոց. 126: — Թղթալից բարձր. 126: — Կալ կարասից փայտեղծել. 126: — Պատկերաց շրջանակ մաքրել. 126: Ուկնեաց բեկում. 126: — Յրահարութիւն. 126: — Թագ իշխանապետները շորքնել. 126: ՄԱՆԱՆԻՐԵ — Գերմանիոյ ընակիցն. 126: — Ենկերական ծառ մը. 126: — Հանքալոց խաբարախումք. 126:

ԲԵՆԵՆԿԵՆ ՏԵՆԻՐԻԹԻՒՆ 127: (Պատկերաւ:)

ՀՐԱՏԱՆԱԿԻՉ ԵՒ ՊԱՏԱՆԱՆԱՏՈՒ ԽՆԴԱԿԻՐ

Կ. ՌԱՓԱՅԵԼ Կ. ՊԱՐՈՆՉ

ԳԻՆԵՆԵ. ԴԻԹԵՐԵՆԵՆ ԳՐԱԿԱՆ